

corendon.

Dierenwelzijnsbeleid

Dierenwelzijnsbeleid excursies Corendon

Wij dragen de wereld een groen hart toe en voelen ons medeverantwoordelijk voor de duurzame ontwikkeling van vakantiebestemmingen en het behoud van een **leefbare wereld**.

Door zelf verantwoorde keuzes te maken met respect en begrip voor mensen, dieren en natuur en onze klanten mee te nemen in het belang van **verantwoord reizen**, proberen wij te waarborgen dat **volgende generaties** óók van al die prachtige plekken op aarde kunnen genieten.

Waarom een dierenwelzijnsbeleid voor excursies?

Excursies zijn een belangrijk onderdeel van de vakantie. Het laat je de lokale omgeving en cultuur beleven en het brengt je in contact met nieuwe mensen en dieren. Helaas ben je als toerist niet altijd bewust van de verborgen wreedheden die schuil gaan achter de toeristische attracties en excursies. Daarom hebben wij richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn een ondersteuning voor onze productmanagers, reisleiding, lokale agenten en klanten om de juiste keuzes te maken als het gaat om het aanbieden of boeken van een excursie met wilde of gedomesticeerde dieren.

Dierenwelzijn basis principes

Voor dit dierenwelzijnsbeleid hebben wij belangrijke elementen gebruikt uit de ANVR richtlijnen voor dierenwelzijn. Wij maken in het beleid onderscheid tussen wilde en gedomesticeerde dieren. Wij zijn van mening dat dieren het beste af zijn in hun natuurlijke omgeving. Voor dieren in gevangenschap hanteren wij onderstaande vijf vrijheden als basis om de minimale behoeften van dieren te beschrijven en toetsen:

1. Vrij zijn van honger en dorst (toegang tot vers water en een gevarieerd dieet om gezond en sterk te blijven)
2. Vrij zijn van ongemak (goede omgeving/huisvesting aangepast op soort specifieke behoeften, met mogelijkheid tot schuilen en rusten)
3. Vrij zijn van pijn, verwonding en ziekte (respectvolle behandeling door gekwalificeerde diervverzorgers en toegang tot veterinaire zorg)
4. Vrij zijn om natuurlijk gedrag te vertonen (nabootsen van de natuurlijke leefomgeving, voldoende ruimte voor soort specifiek sociaal gedrag)
5. Vrij zijn van angst en chronische stress (omgeving en behandeling van het dier veroorzaakt geen geestelijk lijden)

In de volgende paragrafen wordt verder ingegaan op het type excursies en attracties die we vanuit Corendon niet en wel willen promoten en aanbieden, met daarin het onderscheid tussen wilde en gedomesticeerde dieren. De meest voorkomende dieren bij excursies en attracties in het toerisme zijn:

Wilde dieren	Gedomesticeerde dieren
Dolfijnen en andere zeezoogdieren	Paarden
Olifanten	(Muil)ezels
Leeuwen, tijgers en andere grote katachtigen	Kamelen
Beren	
Primaten (apen)	

¹ FAWC, 1979

(<https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20121010012427/http://www.fawc.org.uk/freedoms.htm>)

Wilde dieren

Wij zijn van mening dat wilde dieren in het wild moeten leven. Wilde dieren worden vaak uit het wild gehaald voor vermaak van toeristen. Daar worden ze vastgebonden of in een te kleine kooi gestopt. Er zijn ook hotels die wilde dieren tentoonstellen of gebruiken voor shows. Dit zorgt voor onnodig lijden van de dieren.

Daarom hebben wij een lijst opgesteld met excursies en attracties die wij niet promoten of aanbieden vanuit Corendon:

Excursies/attracties die wij niet promoten of aanbieden vanuit Corendon:

- Ritten op wilde dieren. Zoals olifanten of struisvogels.
- Shows met wilde dieren. Zoals beren, apen, dolfinen, krokodillen, olifanten, leeuwen of tijgers die onnatuurlijke kunsten doen.
- Direct contact met wilde dieren. Zoals tijgerwelp knuffelen, zwemmen met dolfinen, wandelen met leeuwen, op de foto met een zeeleeuw, wassen/voeren van olifanten.
- Gevechten met dieren. Zoals hond-beergevechten en stieren- of hanengevechten.
- Bezoek aan een farm waar wilde dieren worden gefokt voor de productie van commerciële goederen – krokodillen farm, civet koffieplantage, berengal farm, schildpadden farm.
- Bezoek aan een 'opvang' voor wilde dieren, waarbij direct contact tussen wilde dieren en bezoekers is toegestaan en/of waar wilde dieren worden gefokt. Denk onder andere aan het wassen en voeren van olifanten.
- Trofeejacht en sportvisexcursies.
- Races met wilde dieren.
- Aquaria of dolfinaria waar dolfinen of orka's kunstjes moeten doen en in kleine bassins leven.
- Excursies waarbij wilde dieren gelokt worden met voer of waarbij de dieren worden opgejaagd, zoals zwemmen met dolfinen, duiken met walvishaaien of krokodillen.

De meest voorkomende excursies met wilde dieren zijn met olifanten en dolfinen. In de volgende paragrafen leggen wij uit wat ons standpunt is ten opzichte van excursies met deze dieren. Ook geven we meer achtergrond over waar je op moet letten bij excursies met gedomesticeerde dieren.

Olifantenexcursies

In februari 2018 hebben wij de 'Elephant Friendly pledge' ondertekend. Hiermee doen wij de belofte dan wij geen olifantenritten of -shows aanbieden. Olifanten zijn wilde dieren die volgens ons in het wild thuishoren. Het zijn geen gedomesticeerde dieren zoals paarden of ezels.

Corendon ontmoedigt direct contact met olifanten. Direct contact, zoals wassen en voeren, is namelijk alleen mogelijk als de dieren zijn afgericht. Door alleen plekken te bezoeken waar de dieren in een natuurlijke omgeving leven zonder directe interactie met mensen, krijgen de plekken waar dieren in gevangenschap worden gehouden minder bezoekers. Hierdoor zal uiteindelijk gestopt worden met deze praktijken. In bijlage 1 is een lijst toegevoegd met attracties met olifanten die worden aanbevolen door World Animal Protection. Op deze plekken is geen directe interactie mogelijk en staat het welzijn van olifanten centraal.

Wij proberen op zoveel mogelijk manieren bewustzijn te creëren voor het leed dat schuilgaat achter olifantenritten en -shows. Dit doen wij niet alleen door het ondertekenen van de pledge, maar ook door het informeren van onze productmanagers, inkopers en lokale agenten. Daarnaast informeren wij klanten over diervriendelijk toerisme. Dit doen wij door middel van inspiratieblogs op onze websites, informatieboeken in de infoboeken in de hotels op de vakantiebestemmingen en door het trainen van onze reisleiding.

Waar kun je zelf op letten?

- Bezoek olifanten alleen in (semi) natuur parken;
- Ga niet naar opvanglocaties waar de dieren door bezoekers worden aangeraakt.
- Kies voor een plek waar olifanten de ruimte hebben om vrij te bewegen in een natuurlijke omgeving.
- Ga naar een plek waar olifanten er gezond uitzien, zonder wonden en zonder gedragsproblemen.
- Ga naar een plek waar het belang van de olifant centraal staat, niet dat van de toerist.
- Veel attracties noemen zichzelf een opvang, tehuis of natuurpark terwijl ze met de dieren fokken en directe interactie tussen bezoekers en de dieren promoten. Gebruik de Sanctuar Checklist van WAP om een daadwerkelijke opvang te herkennen.

Dolfijnen en andere zeezoogdieren

Dolfijnen en zeezoogdieren zijn, net als olifanten, wilde dieren die ruimte en vrijheid nodig hebben. En klein afgebakend bad is een onnatuurlijke omgeving om in te leven. Dolfijnen en walvisachtigen zijn intelligente en sociale dieren die grote afstanden afleggen in het wild. Zij ervaren stress door gebrek aan ruimte en te veel soortgenoten in hun nabije omgeving. Daarom bieden wij geen excursies aan naar dolfinaria waar zeezoogdieren trucs moeten doen. Ook excursies waar er met dolfijnen of andere zeezoogdieren wordt gezwommen of waar direct contact tussen de dieren en mensen is, nemen wij niet in ons aanbod op.

Waar kun je zelf op letten?

- Ga niet naar dolfinaria waar de dieren leven in te kleine bassins;
- Ook in dolfinaria waar de dieren de open zee in kunnen zijn niet per se diervriendelijk. Deze dieren zijn afgericht om terug te komen en kunnen niet overleven in het wild. De dieren hebben namelijk nooit geleerd hoe ze hun eigen voedsel kunnen vangen;
- Kies voor een excursie waar je de dieren in hun natuurlijke omgeving ziet, zoals een boottocht op zee. Wees je ervan bewust dat het bij zo'n excursie ook mogelijk is dat je de dieren niet spot, maar de ervaring juist extra bijzonder is als je ze wel ziet;
- Zorg dat de dieren geen stress ervaren van de aanwezigheid van jou en anderen. Zorg dat de regels worden nageleefd met betrekking tot afstand tussen de dieren, een maximum aantal deelnemers en dat de dieren niet worden opgejaagd.
- De dieren moeten niet gelokt worden met voer of geluid om dichterbij te komen.

Excursies die we wel aan willen bieden

Excursies/attracties met dieren die we wel promoten en aanbieden vanuit Corendon:

- Een bezoek aan opvangcentra waar bezoekers wilde dieren kunnen observeren in een (semi) natuurlijke omgeving. De dieren vertonen natuurlijk gedrag en worden professioneel verzorgd.
- Een bezoek aan een opvangcentra die het belang en welzijn van het dier centraal zet. Dieren worden gerehabiliteerd en waar mogelijk terug gebracht naar hun natuurlijke omgeving.
- Safari's of vogelspotten in het wild.
- Dolfijn- en walvisspotten, waarbij de excursie-aanbieder zich houden aan strikte richtlijnen (behoud van afstand, maximum aantal toeristen/boten per groep wilde dieren, iedereen blijft aan boord, dieren worden niet gelokt met voer of geluid).
- Educatieve eco-tours
- Attracties met gedomesticeerde dieren waarbij het welzijn van de dieren wordt gewaarborgd.

Gedomesticeerde dieren

In tegenstelling tot olifanten en dolfijnen, worden paarden, ezels en muilezels beschouwd als gedomesticeerde dieren. Deze gedomesticeerde dieren worden gebruikt als transportmiddel voor mensen en goederen. In veel landen zijn mensen afhankelijk van deze dieren voor hun inkomen.

Paarden, ezels en muilezels

Het welzijn van paardachtigen die worden gebruikt als transportmiddel is in veel landen vaak slecht, omdat hun eigenaren de dieren zien als inkomstenbron wordt gewaarborgd. Wanneer je kiest voor een excursie met deze dieren, is het belangrijk dat dit het welzijn van de dieren niet negatief beïnvloed. Daarnaast is het belangrijk dat zo'n excursie voldoet aan de minimale welzijnsstandaarden zoals genoemd onder de vijf vrijheden. Corendon ontmoedigt het gebruik van dieren als entertainment en excursies en attracties die een nadelig effect hebben op het welzijn van de dieren.

Waar kun je zelf op letten?

- Kies het juiste formaat dier dat bij je past; paarden en ezels zouden nooit meer dan de helft van hun lichaamsgewicht moeten dragen;
- Ga nooit met meer dan 1 persoon op een dier;
- Maak geen ritten bij extreem warme temperaturen;
- Zadels moeten het juiste formaat zijn en geen pijn, ongemak of verwondingen veroorzaken;
- De dieren moeten er gezond en weldoorvoed uitzien;
- De dieren vertonen normaal gedrag;
- De dieren kijken helder en alert uit hun ogen;
- De leefomgeving van de dieren is schoon en hygiënisch;
- De dieren worden goed behandeld door de eigenaar/verzorger en er wordt geen gebruik gemaakt van fysieke kracht om de dieren te controleren.

Zie je iets wat niet klopt? Zeg er wat van of meld het bij de reisleiding zodat wij de excursie kunnen controleren.

Kamelen

Kameelachtigen vallen net als paardachtigen onder de gedomesticeerde dieren. De dieren worden ook in het toerisme gebruikt om mensen en goederen op te vervoeren. Onder kameelachtigen vallen onder andere lama's, alpaca's, dromedarissen en kamelen. Voor dit type excursies geldt hetzelfde als voor excursies met paardachtigen.

Waar kun je zelf op letten?

- Kamelen moeten voldoende ruimte, schaduw, eten en drinken hebben;
- Een gemiddelde kameel mag nooit meer dan 150 kilogram dragen;
- Wanneer dit niet lukt omdat het gewicht tussen de 2 personen teveel verschilt, moet er worden gekozen 1 persoon op 1 kameel te zetten;
- Kamelen moeten minimaal 1 uur rusten na een rit van 2 uur;
- De kamelen moeten niet worden opgejaagd met zweepen;
- De kamelen moeten geen ringen in neus en/of onderlip hebben waaraan ze vastgebonden zijn.

Naleving van dit beleid

Corendon biedt excursies aan via lokale agenten op de bestemming. De lokale agent stelt het excursiepakket samen en deelt dit ter goedkeuring met de Corendon reisleiding. Het bovengenoemde beleid vormt de basis van onze samenwerking met lokale agenten. Excursies die niet voldoen aan de hierboven gestelde principes, worden niet opgenomen in het pakket dat wordt aangeboden aan klanten van Corendon.

Afhandeling klachten over excursies met dieren

Alle klachten die binnenkomen van klanten bij het Corendon Contact Center over excursies met dieren die in strijd zijn met ons dierenwelzijnsbeleid, worden gemeld bij de reisleiding en MVO manager.

- Verzamel zoveel mogelijk informatie van de klant over de excursie: datum, tijd en locatie;
- Noteer welk type dier er bij de excursie of attractie betrokken is;
- Vraag foto's en/of video's als bewijs;
- Analyseer de informatie en neem contact op met de betreffende lokale agent over de excursie;
- Stel een actieplan op met de lokale agent over het verbeteren van de excursie. Wanneer dit niet mogelijk is, verwijderen we de excursie uit het excursieprogramma.

Vragen of opmerkingen?

Neem contact op via mvo@corendon.nl

Bijlage 1 – Goedgekeurde Olifantenattracties door WAP

Moving towards an Elephant-Friendly future
Version 1.0

List of best practice elephant venues in Asia

This list with best practice elephant venues is not exhaustive and will be updated regularly. **Also being listed doesn't mean an endorsement by World Animal Protection as most venues are not visited by us on a regular basis and situations can change fast.** This list is simply there to help you find highest welfare elephant venues. When considering a venue that's not listed, please use World Animal Protection's Elephant-Friendly checklist.

World Animal Protection discourages direct interactions between tourists and elephants - including bathing and showering. At some of the listed venues these interactions are still offered and we advise you or your customers not to participate in any of these direct or close interaction with the elephants.

Elephant venues, in particular in Thailand, are often named very similarly, which can lead to confusion. For example, an elephant-friendly venue may be called 'Bangkok Elephant Sanctuary', while a lower quality venue may call itself 'Bangkok Sanctuary for Elephants'. We strongly recommend verifying the names to be exactly as below.

Country	Name	Offered visitor activities	Date confirming visitor activities
Cambodia	Elephant Valley Project (EVP)	Observing elephants	2018
Nepal	Tiger Tops Tharu Lodge	Observing elephants, following elephants in forest and fields	2018
Thailand	Baon Latt Elephant Sanctuary (BLES)	Observing elephants, following elephants in forest and fields	2018
Thailand	Burm and Emily's Elephant Sanctuary (BEES)	Observing elephants, following elephants in forest and fields	2018
Thailand	ChangChill	Observing elephants, preparing food and mahout chat	2019
Thailand	Elephant Valley Thailand (EVT)	Observing elephants, protected contact feeding	2018
Thailand	Global Vision International (GVI) project in Huay Pakoat	Observing elephants, following elephants in forest, visitors feeding one time per week	2017

Bijlage 2 – Achtergrondinformatie

- Paper van WAP over hoe we een einde kunnen maken aan wilde dieren bij/als toeristische attracties: Checking out of cruelty.
[https://www.worldanimalprotection.ca/sites/default/files/checking_out_of_cruelty_1.pdf]
- Paper van WAP over het welzijn van olifanten die bij/als toeristische attracties gebruikt worden in Azië: Taken for a ride.
[<https://d31j74p4lpxrfp.cloudfront.net/sites/default/files/takenforaride.pdf>]
- Paper van WAP over het welzijn van zeezoogdieren in dolfinaria en aquaria: The case against marine mammals in captivity.
[https://d31j74p4lpxrfp.cloudfront.net/sites/default/files/ca_-_en_files/cammic_5th_edition_2019_final_lo_rez_-_canada.pdf]
- Paper van WAP over het gebruik van tijgers als entertainment: Tiger selfies exposed.
[https://www.worldanimalprotection.ca/sites/default/files/ca_-_en_files/tiger_selfies_exposed.pdf]